

РЕШЕНИЕ

№ 523

гр. София , 11.08.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 15-ТИ ТЪРГОВСКИ в публично заседание на дванадесети април, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Даниела Дончева
Членове: Красимир Маринов
Капка Павлова

при участието на секретаря Павлина Ив. Христова
като разгледа докладваното от Капка Павлова Въззивно търговско дело № 20211001000221 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. от ГПК

С решение № 1123 от 30.07.2020г., постановено по т.д.№ 5367/2016г. по описа на СГС е признато за установено на основание чл.422,ал.1 от ГПК, че „И.И. „ЕООД и И. А. И. дължат на „Юробанк България“ АД с предходно наименование „Юробанк И ЕФ ДЖИ България“ АД и „Българска пощенска банка“ АД при условията на солидарна отговорност на „Юробанк България“ АД присъдените със заповед за незабавно изпълнение от 24.06.2017г. вземания по ч.гр.д.№30808 от 24.06.2015г. на СРС, 70 състав въз основа на запис на заповед както следва: - 30 000 /тридесет хиляди/ лв. вземане по запис на заповед с дата на издаване 24.08.2006г. и предявен за плащане на 17.05.2015г. /удостоверено на 22.05.2015г./, ведно със законната лихва от 01.06.2015г. до изплащане на вземането и лихва в размер на 13 231,25лв. /тринадесет хиляди двеста тридесет и един лева и двадесет и пет стотинки/, дължима за периода 27.05.2012г. до 27.05.2015г.

По реда на чл.248 от ГПК е постановено определение № 260759/19.10.2020г.,с което е оставена без уважение молба за изменение на решението в частта за разноските.

Против това решение е подадена въззивна жалба от И. А. И.. Със същата се твърди, че решението е недопустимо и се моли същото да бъде обезсилено. Счита, че за ищцовата страна не е налице правен интерес от завеждане на делото, тъй като ответниците не са засегнали негово право, което се нуждае от защита, както и че е налице злоупотреба са

права. На следващо място са изложени доводи, че процесният запис на заповед е негоден, а ищецът бил извършил финансова измама.

В законоустановения срок е подадена и частна жалба против определението, постановено по реда на чл.248 от ГПК. Жалбоподателите считат, че след като е признато от съда, че са налице предпоставките за освобождаване на И. А. И. от такси и разноски и предвид материалното ѝ състояние, то обжалваното определение следва да бъде отменено.

Въззиваемата страна „Юробанк България“ АД депозирала писмен отговор на жалбата, с който я оспорва. Развити са подробни съображения във връзка с направените от жалбоподателката оплаквания за недопустимост и неправилност на решението.

Софийският апелативен съд, като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба оплаквания, намира за установено следното:

Съгласно разпоредбата на [чл. 269 от ГПК](#) въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част. При проверката на правилността на първоинстанционното решение същият е обвързан от посоченото от страната във въззивната жалба, като служебно има правомощие да провери само спазването на императивните материалноправни разпоредби, приложими към процесното правоотношение.

В случая обжалваното решение е валидно и допустимо. Изпълнени са особените изисквания при предявяване на иск с правно основание чл.422,ал.1 от ГПК – исковата претенция съответства на заявеното в заповедното производство и искът е предявен в срока по чл. 415,ал.4 от ГПК.

Във връзка с оплакванията за незаконосъобразност на решението настоящата инстанция намира следното:

С подадената искова молба „Юробанк България“ АД моли да бъде признато за установено на основание чл.422,ал.1 от ГПК вр.чл.417,т.9 ГПК,вр.чл.538,ал.1,вр.чл. 463 от ТЗ и чл.86 от ЗЗД, че ответниците дължат при условията на солидарност присъдените със заповед за незабавно изпълнение от 24.06.2017г. вземания по ч.гр.д.№30808 от 24.06.2015г. на СРС, 70 състав въз основа на запис на заповед суми, а именно: 30 000 /тридесет хиляди/ лв. вземане по запис на заповед с дата на издаване 24.08.2006г. и предявен за плащане на 17.05.2015г. /удостоверено на 22.05.2015г./, ведно със законната лихва от 01.06.2015г. до изплащане на вземането и лихва в размер на 13 231,25лв. /тринадесет хиляди двеста тридесет и един лева и двадесет и пет стотинки/, дължима за периода 27.05.2012г. до 27.05.2015г.

Изложени са фактически твърдения,че първият ответник „И.И.“ ЕООД е издал в полза на банката запис на заповед на 24.08.2006г. като се е задължил безусловно и неотменимо да заплати на ищеца сумата от 30 000лв.,ведно с годишна лихва от 14,5%, считано от датата

на издаване. Записът на заповед е такъв на предявяване като срокът това да бъде направено е 24.09.2016г. Ценната книга била предявена за плащане на 17.05.2015г. Същата била редовна от външна страна и е била издаден от лицето, което се е подписало като издател и авалирана от физическото лице И. А. И. .

С отговора на исковата молба са направени общи възражения за недопустимост и неоснователност на исковете без да са изложени конкретни доводи във връзка с тях. Приложена е частна жалба против разпореждането за издаване на изпълнителен лист, въз основа на процесния запис на заповед, в която се съдържа възражение, че записът на заповед „не представлява действителен документ“ и не съдържа релевантни данни от какви отношения е възникнал.

С допълнителната искова молба исковете се поддържат. Изложени са доводи, че записът на заповед съдържа всички необходими реквизити за неговата редовност. Вземането по същия е станало изискуемо , тъй като същият е бил предявен на издателя и авалиста с нотариална покана рег.№5744,т.2, №116 от 27.04.2015г.

С подадения отговор на допълнителната искова молба ответниците отново оспорват иска. Считат, че записът на заповед не е годно доказателство за притежаване на определено право. Оспорва се „реалното съществуване“ на записа на заповед.

С молба от 30.05.2017г. ищцовата страна е въвела твърдения за наличие на каузално правоотношение между нея и ответниците- договор за банков кредитен продукт „Бизнес револвираща линия“. Със същия на първия ответник е било представено финансиране под формата на револвираща линия до размера от 30 000 лв. Процесният запис на заповед бил издаден за обезпечаване именно на тази револвираща линия. В първото по делото заседание след приемане на доклада по делото ответниците са оспорили твърдението, че е сключен договор за кредит и че процесният запис на заповед носи подписа на управителя на „И.И. „ ЕООД и на И. А. И. като физическо лице.

Тъй като предмет на настоящото въззивно производство е решението на СГС, с което е уважен установителният иск против физическото лице, то настоящият състав счита следва да бъдат обсъдени само тези от представените доказателства , които касаят задължението на И. А. И. като авалист по записа на заповед.

Претенцията е с правно основание чл.422,ал.1 от ГПК,вр.с чл.483 от ТЗ и чл.459 от ТЗ.

За да бъде уважен такъв иск е необходимо да се установи, че има валиден менителничен ефект, който е авалиран от ответника по иска.

В случая е представен запис на заповед от 24.08.2006г., платим на предявяване. Същият е за сумата от 30 000лв. и лихва в размер на 14,5 % годишно и съдържа всички реквизити, предвидени в чл.535 от ТЗ. Уговорката за лихва е действителна доколкото

записът на заповед е такъв на предявяване по аргумент от чл. 459 от ТЗ. Срокът, до който ценната книга е следвало да бъде предявена е 24.09.2016г.

От приетите по делото единична и тройна съдебно - почеркови експертизи се установява, че ръкописният тест „И. А. И.“ в оригинала на запис на заповед от 24.08.2006г. от името на „И.И.“ ЕООД е изписан от И. А. И., а подписът в долния десен ъгъл на документа също е положен от нея. Ръкописно изписаните дати 24.08.2006г. и 24.09.2016г. не са изпълнени от лицето И. А. И. . Следователно записът на заповед е валиден и предвид това ,че редовен от външна страна, удостоверява подлежащо на изпълнение вземане срещу издателя и авалиста.

По делото е представена нотариална покана рег.№5744,т.2, №116 от 27.04.2015г., връчена на издателя и на авалиста на 17.05.2015г. , с която записът на заповед е предявен за плащане. Във връзка с оспорване на връчването по делото е приложена разписката, изготвена от нотариуса на 17.05.2015г. Видно от същата лицето е търсено и не е намерено в продължение на един месец на адрес, различен от постоянния такъв на лицето.

Настоящият състав намира, че връчването, извършено от нотариуса не е надлежно. По делото няма данни кой е бил уговореният адрес за предявяване на записа на заповед, а съгласно общите правила за предявяване на ценните книги, то трябва да бъде извършено по местожителството на платеща. След връчване на преписите от исковата молба заедно с приложенията обаче поканата вече е връчена, поради което към настоящия момент записът на заповед е предявен. Следва да се отбележи,че с оглед датата на подаване на исковата молба това е станало в срока, предвиден в самия запис на заповед.

По делото е допусната и изслушана съдебно - икономическа експертиза. Заключение на експерта обаче има значение за установяване на каузалното правоотношение. В случая то не следва да се обсъжда, тъй като предмет на разглеждане е задължението на авалиста, а не на основния длъжник по записа на заповед

Съгласно трайно установената и безпротиворечива съдебна практика, уреденото в чл. 483- чл. 485 ТЗ менителнично поръчителство /авал/ има самостоятелен и неакцесорен характер спрямо главното задължение, което обезпечава, поради което и авалистът не може да противопоставя на приносителя на менителничния ефект възражения, които би могъл да му противопостави самият хонорат /издател на записа на заповед/ - както абсолютни възражения за недействителност на ефекта, с изключение на възражението относно формата, така и лични възражения, произтичащи от каузално правоотношение между приносителя и хонората, като противопоставянето на лични възражения от авалиста, основани на каузално правоотношение между приносителя и хонората, е допустимо само, ако авалистът също е страна по каузалното правоотношение или ако приносителят е недобросъвестен или е извършил злоупотреба с право, знаейки за наличието на лични възражения по каузалното правоотношение с хонората- в този смисъл са решение № 17/2011 г. на ВКС, II т. о. по т. д. № 213/2010 г., решение № 40/2012 г. на ВКС, I т. о. по т. д. № 148/2011 г., решение №

В настоящия казус И. А. И. като физическо лице не е била страна по договора за банков кредит, Продукт „Бизнес револвираща линия“ № BL 2730, което се установява от самия договор, приет като доказателство по делото поради което на същата не може да се признае правото да релевира възражения във връзка с договора за кредит. Вземането срещу нея се основава само на ценната книга като абстрактна сделка и на задължаването да заплати посочените в нея суми.

По делото няма доказателства, а не са наведени и твърдения тези суми да са заплатени. Следователно същите са дължими. Това са посочената главница в размер на 30 000лв. и уговорената лихва от 14,5 % годишно. Тъй като последната е договорна такава /а не лихва за забава/ и представлява задължение, което произтича от самия запис на заповед, то е допустимо за същата да се издаде заповед за изпълнение на парично задължение и изпълнителен лист. Лихвата се дължи за целия период от издаване на записа на заповед до неговото предявяване. Претенцията е за по- малък период, за който е налице основание за нейното присъждане.

По делото не са ангажирани доказателства за размера на лихвата за исковия период- от 27.05.2012г. до 27.05.2015г. поради което съдът я определя по реда на чл.162 от ГПК на 13 231,25лв.

С оглед на всичко изложено предявените против И. А. И. обективно съединени искове за признаване за установено, че същата дължи на „Юробанк България“ АД с предходно наименование „Юробанк И ЕФ ДЖИ България“ АД и „Българска пощенска банка“ АД присъдените със заповед за незабавно изпълнение от 24.06.2017г. вземания по ч.гр.д.№30808 от 24.06.2015г. на СРС, 70 състав въз основа на запис на заповед както следва: 30 000 /тридесет хиляди/ лв. вземане по запис на заповед с дата на издаване 24.08.2006г., ведно със законната лихва от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за незабавно изпълнение -01.06.2015г. до изплащане на вземането и лихва в размер на 13 231,25лв. /тринадесет хиляди двеста тридесет и един лева и двадесет и пет стотинки/, дължима за периода 27.05.2012г. до 27.05.2015г. се явяват основтелни.

По отношение на подадената от И. А. И. частна жалба против определение № 260759 от 19.10.2020г. съдът намира следното:

С това определение е оставено без уважение искането за изменение на решението в частта за разноските като същите бъдат „отменени“. В жалбата се поддържа, че след като съдът е приел, че тя има право да бъде освободена от такси и разноски, то не следва да бъде натоварена и с разноските на насрещната страна. Подчертава, че не притежава нищо и не може да заплати тези разноски.

Жалбата е неоснователна. Отговорността за разноските в гражданския процес се носи

от страната, за която изходът от спора е неблагоприятен. Същата е проявление на деликтната отговорност и принципа, че всеки следва да поправи вредите, които е причинил.

В случая частната жалбоподателка е осъдена да заплати исковете суми, т.е. изходът от спора не е в нейна полза. От друга страна не сме изправени пред хипотезата, в която ответникът да не е дал повод за завеждане на делото, в който случай се предвижда изключение от правилото на чл.78, ал.1 от ГПК.

Във връзка с доводите в частната жалба следва да се посочи, че освобождаването от внасяне на държавна такса и разноски касае друго правоотношение – процесуалното такова между страната и съда. Ето защо съдът може при наличие на визираните в закона предпоставки да освободи дадено лице от заплащане на държавните такси и разноски в гражданския процес, но не и от отговорността му да репарира насрещната страна в процеса за сторените от нея такива. Материалното състояние на лицето е динамично и има значение при реализиране на принудителното изпълнение на присъдените суми, но не и при преценката за тяхната дължимост.

С оглед на изложеното, обжалваното определение се явява правилно и законосъобразно и като такова следва да бъде потвърдено.

Водим от гореизложеното, Софийският апелативен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 1123 от 30.07.2020г., постановено по т.д.№ 5367/2016г. по описа на СГС в обжалваната му част.

ПОТВЪРЖДАВА определение № 260759 от 19.10.2020г. постановено по т.д.№ 5367/2016г. по описа на СГС .

Решението подлежи на касационно обжалване при наличие основанията по чл.280, ал.1 и ал.2 ГПК пред Върховния касационен съд в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____

